

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26C/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115208339
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3115208339.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Ľubicou Balalovou v právnej veci žalobcu F. M. H., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana Slovenskej republiky, bytom J. G. XXX, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jozef Kováčik, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Legionárska 6434/2, IČO: 47 251 913 proti žalovanému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o zaplatenie náhrady mzdy, takto

rozhodol:

I. Konanie sa v časti o zaplatenie 3.700,52 € s príslušenstvom **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 13.107,20 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 25,04 € od 16.02.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.03.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.04.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.05.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.06.2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 551,08 € od 16.07.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.08.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.09.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.10.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.11.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.01.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.02.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.03.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.04.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % zo sumy 551,08 € od 16.05.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.06.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.07.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.08.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.09.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 16.10.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 11.11.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 551,08 € od 11.12.2013 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 11.01.2014 do zaplatenia, zo sumy 407,32 € od 11.02.2014 do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 850,58 € s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 23,96 € od 11.08.2014 do zaplatenia, zo sumy 551,08 € od 11.09.2014 do zaplatenia a zo sumy 275,54 € od 11.10.2014 do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

V. Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 32,40 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal určenia, že skončenie jeho štátnozamestnaneckého pomeru v stálej službe výpoveďou z dôvodu zrušenia štátnozamestnaneckého miesta štátny radca je neplatné a od žalovaného žiadal náhradu mzdy.

2. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 26C/166/2011-12 zo dňa 04.07.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/196/2013-449 zo dňa 25.06.2014 súd určil, že výpoveď odporcu zo štátnozamestnaneckého pomeru zo dňa 25.01.2011 podľa § 47 písm. b) zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, ktorá bola doručená navrhovateľovi dňa 25.01.2011, je neplatná. Štátnozamestnanecký pomer naďalej trvá. Návrh v časti o zaplatenie náhrady mzdy vylúčil na samostatné konanie a o trovách konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.07.2014.

3. Na základe výzvy súdu zo dňa 16.10.2015 žalobca písomným podaním zo dňa 19.11.2015 doručeným súdu dňa 20.11.2015 špecifikoval a vyčíslil výšku náhrad mzdy tak, že žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi celkom sumu 21.084,58 € s príslušenstvom, pričom zo sumy 21.084,58 € žiadal zaplatiť sumu 17.687,99 € s príslušenstvom titulom náhrady mzdy, sumu 1.892,43 € s príslušenstvom žiadal zaplatiť titulom náhrady za neposkytnuté stravné lístky a sumu 1.504,16 € s príslušenstvom žiadal zaplatiť titulom náhrady na preplatenie nevyčerpanej dovolenky spolu s úrokom z omeškania.

4. Na pojednávaní dňa 22.05.2019 súd pripustil zmenu žaloby podanú žalobcom podaním zo dňa 16.05.2019, doručeným súdu dňa 17.05.2019, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 17.384,06 € a úroku z omeškania vo výške 9 % zo sumy 25,04 € od 16.02.2012, zo sumy 551,08 € od 16.03.2012, zo sumy 551,08 € od 16.04.2012, zo sumy 551,08 € od 16.05.2012, zo sumy 551,08 € od 16.06.2012, úroku z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 551,08 € od 16.07.2012, zo sumy 551,08 € od 16.08.2012, zo sumy 551,08 € od 16.09.2012, zo sumy 551,08 € od 16.10.2012, zo sumy 551,08 € od 16.11.2012, zo sumy 551,08 € od 16.12.2012, zo sumy 551,08 € od 16.01.2013, zo sumy 551,08 € od 16.02.2013, zo sumy 551,08 € od 16.03.2013, zo sumy 551,08 € od 16.04.2013, úroku z omeškania vo výške 8,50 % zo sumy 551,08 € od 16.05.2013, zo sumy 551,08 € od 16.06.2013, zo sumy 551,08 € od 16.07.2013, zo sumy 551,08 € od 16.08.2013, zo sumy 551,08 € od 16.06.2013, zo sumy 551,08 € od 16.10.2013, zo sumy 551,08 € od 16.11.2013, úroku z omeškania vo výške 8,25 % zo sumy 551,08 € od 11.12.2013, zo sumy 551,08 € od 11.01.2014, zo sumy 551,08 € od 11.02.2014, zo sumy 551,08 € od 11.03.2014, zo sumy 551,08 € od 11.04.2014, zo sumy 551,08 € od 11.05.2014, úrok z omeškania vo výške 8,15 % zo sumy 551,08 € od 11.06.2014, zo sumy 551,08 € od 11.07.2014, zo sumy 503,16 € od 11.08.2014, úrok z omeškania vo výške 8,05% zo sumy 47,92% od 11.08.2014, zo sumy 551,08 € od 11.09.2014 a zo sumy 275,54 € od 11.10.2014 vždy do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu mzdy uplatnil za obdobie od 31.01.2012 do 29.07.2014 z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru a od 30.07.2014 do 15.09.2014 náhradu mzdy z titulu prekážky v práci na strane zamestnávateľa, spolu 17.384,06 € s prísl. úrokom z omeškania podľa vyššie uvedenej špecifikácie. O nároku na náhradu mzdy žiadal rozhodnúť v súlade s ustanovením § 120, § 114 ods. 3 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe, v nadväznosti na ustanovenie § 79 a § 134, § 142 Zákonníka práce v časovej verzii oboch zákonov. Mal za to, že u štátneho zamestnanca sa na účely výpočtu peňažných plnení postupuje podľa všeobecne záväzných predpisov z priemerného čistého zárobku zamestnanca - čistý funkčný plat so započítaním doplnkového dôchodkového sporenia. Podľa žalobcu je nepochybné, že zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe sa zaraďuje v právnom systéme SR medzi tzv. verejné právo, ale na druhej strane samotný inštitút štátnozamestnaneckého pomeru sa ničím nelíši od pracovného pomeru upraveného Zákonníkom práce. Z tohto dôvodu vychádzal zo skutočnosti, že v čase vzniku nároku mu bol priznaný funkčný plat 755,50 € mesačne. Po odpočítaní zákonných zrážok čistý, funkčný plat bol v sume 551,08 €, ku ktorému dospel v čase od 31.01.2012 do 14.09.2014. V súvislosti s ustanovením § 114 ods. 3 zák. č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe pre výpočet náhrady postupoval v spojení s § 134 a § 142 Zákonníka práce. Za deň 31.01.2012 si uplatnil náhradu mzdy 25,04 €. Mesiac január 2012 mal platených 22 dní, to zn., že z čistej mzdy 551,08 € predstavuje jeden deň sumu 25,04 €. Od 01.02.2012 do 30.06.2014 požadoval náhradu mzdy za dvadsaťdeväť mesiacov á 551,08 € vo výške 15.981,32 €. Jeho čistý funkčný plat v čase vzniku dôvodu na jeho použitie predstavoval sumu 551,08 €. Od 01.07.2014 do 29.07.2014 požadoval náhradu mzdy za 21 dní (júl 2014 mal 23 pracovných dní, tzn. 21 dní x 23,96 €) v sume 503,16 €. Za dni 30.07.2014 do 31.07.2014 si uplatnil náhradu mzdy titulom prekážky na strane zamestnávateľa podľa ustanovenia § 142 ods. 3 Zákonníka práce, čo predstavuje za dva dni sumu 47,92 €. Od 01.08.2014 do 31.08.2014 uplatnil náhradu mzdy titulom prekážky na strane zamestnávateľa v sume 551,08 €. Za obdobie od 01.09.2014 do 15.09.2014, t.j. 11 pracovných dní požadoval náhradu mzdy titulom prekážky na strane zamestnávateľa v sume 275,54 €, (mesiac september 2014 mal platených 22 dní). Výplatný termín bol do 30. septembra 2013 určený

do 15. dňa nasledujúceho mesiaca a od 01.10.2013 bol určený do 10. dňa nasledujúceho mesiaca. Sadzba zákonných úrokov z omeškania v žalovanom období postupne klesala z 9 % na 8,05 % tak, ako bola bližšie špecifikovaná v upravenom žalobnom návrhu. Vychádzal z prehľadu sadzieb úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch vzniknutých do 31.01.2013. Ďalej uviedol, že od žalovaného nepoberal mzdu od 01.02.2011 do 15.09.2014. V uvedenom období bol od 01.02.2011 do 30.01.2012 práceneschopný, teda za toto obdobie náhradu mzdy nepožaduje. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne Bratislava - ústredie zo dňa 24.02.2014 mu bol priznaný spätne starobný dôchodok od 28.06.2010. V súlade s ustanovením § 19 ods. 3 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení požiadal Sociálnu poisťovňu o vrátenie zaplatenej úhrady za poistenie v nezamestnanosti za obdobie od priznania starobného dôchodku, t.j. od 28.06.2010. Podľa toho istého zákona § 128 ods. 4 poistenec neplatí invalidné poistenie, ak je dôchodkovo poistený. Poistenie v nezamestnanosti a invalidné poistenie uhradil bez právneho dôvodu. Sociálna poisťovňa prostredníctvom zamestnávateľa príslušné finančné prostriedky vrátila späť v mesiaci júl 2014. Vyplatené odstupné pri ukončení štátnozamestnaneckého pomeru na základe výpovedi z 25.01.2011 bolo zúčtované v mesiaci september 2014. Odchodné po ukončení služobného pomeru dňom 30.09.2014 podľa Dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru spísanej dňa 16.09.2014, ods. 4 vyplatené nebolo. V období od 31.01.2012 do 05.08.2014 nebol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie ako nezamestnaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín č. k. M. zo dňa 31.01.2012 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 31.01.2012. Dňa 23.03.2015 bolo Sociálnej poisťovni, pobočka Trenčín, doručené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín č. k. Y. zo dňa 17.10.2014, právoplatné dňom 14.11.2014, ktorým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín rozhodol tak, že ho spätne nezaradil do evidencie uchádzačov o zamestnanie a zároveň zrušil pôvodné rozhodnutie č. k. M. zo dňa 31.01.2012 o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Voči Sociálnej poisťovni nemá žiadne pohľadávky - podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č. XXXXX-XX/XXXX-To zo dňa 21.01.2019 o úhrade preplatku na dávke v nezamestnanosti vzniknutý dodatočným spätným priznaním starobného dôchodku. Pre výpočet mzdových náhrad je podľa žalobcu rozhodujúce obdobie od 31.01.2012 do 15.09.2014. Žiadnu prácu nevykonával, teda nepoberal mzdu, ani mzdové náhrady. Z tohto dôvodu nie je podľa žalobcu možné uplatniť krátenie náhrady mzdy podľa § 55 a § 56 zák. 400/2009 Z.z. o štátnej službe v platnom časovom období, lebo takýto postup je priamo vylúčený § 55 zákona č. 400/2009 Z.z. Rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku mu bolo doručené dňa 24.02.2014 s účinnosťou od 28.06.2010, pričom mal za to, že priznanie starobného dôchodku Sociálnou poisťovňou je vzťah medzi ním a Sociálnou poisťovňou.

5. Žalovaný uznal nárok žalobcu na náhradu mzdy (funkčného platu) titulom neplatného skončenia pracovného pomeru. Nenamietal ani výšku funkčného platu žalobcu. Žiadal však, aby súd nepriznal žalobcovi nárok na náhradu funkčného platu za čas presahujúci obdobie 12 mesiacov. Mal za to, že nie je zrejme, či v období, za ktoré sa náhrady funkčného platu domáha, nepoberal príjmy v zmysle § 55 zákona č. 400/2009 Z.z., o ktoré musí byť jeho nárok na náhradu funkčného platu znížený. Mal za to, že v prípade, že žalobca počas tohto obdobia bol zamestnaný, alebo poberal iný príjem, má byť táto skutočnosť zohľadnená. Žalovaný tiež namietal aj skutočnosť, že žalobca vyčíslil náhradu mzdy v čistom a vzhľadom na odvodové povinnosti, ktoré zaťažujú zamestnávateľa, petit (výrok), ktorý by znel na náhradu mzdy v čistom nie je podľa žalovaného vykonateľný. Žalovaný je toho názoru, že sa nenahrádzajú jednotlivé mzdy v čistom, ale nahrádza sa mzda ako celok a ak by bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi určitú náhradu, nedá sa vopred stanoviť suma, ktorá by bola v čistom. Ďalej žalovaný namietal aj uplatnený úrok z omeškania. Bol názoru, že Zákonník práce zakotvuje vo svojom ustanovení § 1 ods. 4 subsidiárnu pôsobnosť všeobecnej časti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k prvej časti Zákonníka práce. Na základe takto zakotvenej subsidiárnej pôsobnosti je podľa žalovaného zrejme, že na pracovnoprávne vzťahy sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce úroky z omeškania, keďže tieto sú upravené v jeho ôsmej časti. Podľa žalovaného právo na náhradu mzdy nemá povahu opakujúcej sa dávky. Priznanie úrokov z omeškania sa viaže na právoplatné rozhodnutie súdu a do právoplatnosti rozhodnutia súdu o priznaní náhrady mzdy nie je totiž možné jednoznačne určiť, či súd o priznaní tejto náhrady rozhodne, alebo budú dané dôvody na nepriznanie tejto náhrady a teda nie je možné určiť, že zamestnávateľ je v omeškani skôr. Domnieval sa, že do omeškania sa žalovaný dostane až márnym uplynutím lehoty na plnenie doručenej v rozsudku. Mal tiež za to, že ak by súd aj nepriznal úrok z omeškania, mohol by tak urobiť z dôvodu, že priznaná výška náhrady mzdy je dostatočne vysoká a je tak v súlade so satisfakčnou funkciou pre zamestnanca, so sankčnou funkciou pre zamestnávateľa a so sociálnou funkciou, ktorú má plniť náhrada mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp.zn. II. ÚS 494/2013, v ktorom

Ústavný súd SR konštatoval, že všeobecné súdy, ktoré posúdili okolnosti pre určenie výšky náhrady mzdy a nepriznali úroky z omeškania, svojím postupom neporušili základné práva zamestnanca na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaného si tiež žalobca uplatnil sadzbu úrokov z omeškania, ktorá nie je v súlade s Občianskym zákonníkom.

6. Rozsudkom č.k. 26C/45/2015-116 zo dňa 18.11.2019 okresný súd žalobu zamietol v celom rozsahu a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení súd uviedol, že žalobca by mal nárok na náhradu mzdy podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce od 25.01.2011, avšak len za predpokladu, že je schopný prácu aj riadne vykonávať. Ak je zamestnanec práceneschopný, nemôže prácu vykonávať a náhrada mzdy mu za toto obdobie nepatrí. Žalobca sa náhrady mzdy v období od 25.01.2011 do 30.01.2012 nedomáhal s odôvodnením, že v tomto období bol práceneschopný. Náhrady mzdy sa domáhal od 31.01.2012 do 15.09.2014. Súd však žalobcom takto uplatnenú náhradu mzdy považoval za nedôvodnú. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že sa jedná o obdobie presahujúce 12 mesiacov, za ktoré obdobie môže súd náhradu mzdy na žiadosť zamestnávateľa primerane znížiť, alebo vôbec nepriznať. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobca poberal výsluhový dôchodok, ktorý mu bol od 01.07.2010 zvýšený zo sumy 657,95 € na sumu 702,25 €. Okrem toho poberal od 28.06.2010 starobný dôchodok, a to od 31.01.2012 vo výške 244,70 € mesačne, od 01.01.2013 v sume 255,90 € mesačne a od 01.01.2014 vo výške 264,70 € mesačne. Vzhľadom na uvedené, súd žalobcom uplatnenú náhradu mzdy za obdobie prevyšujúce 12 mesiacov, t. j. po 25.01.2012, považoval za nedôvodnú z dôvodu, že žalobca v tomto období poberal jednak výsluhový dôchodok a jednak starobný dôchodok a aj z dôvodu, že žalovaný žiadal, aby súd žalobcovi za toto obdobie náhradu mzdy primerane znížil, prípadne vôbec nepriznal.

7. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 17Co/6/2020-155 zo dňa 30.09.2021 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V uznesení odvolací súd vo veci nároku zamestnanca na náhradu mzdy počas jeho dočasnej práceneschopnosti vyjadril právny názor, že hoci žalobca písomne oznámil žalovanému dňa 25.01.2011, že trvá na svojom ďalšom zamestnaní, vznikol mu nárok na náhradu mzdy až po skončení jeho práceneschopnosti, v tomto prípade dňa 31.01.2012. V nadväznosti na uvedené poukázal na § 79 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého náhrada mzdy patrí žalobcovi do rozhodnutia súdu o neplatnom skončení pracovného pomeru, t.j. v tomto prípade do dňa 30.07.2014. Mal tak za to, že žalobcom uplatnené časové obdobie od 31.01.2012 do 30.07.2014 predstavuje obdobie 30 mesiacov, ktoré je uplatnené v rámci maximálne stanovenej časovej hranice 36 mesiacov v § 79 ods. 2 Zákonníka práce a nebolo tak dôvodu zaoberať sa maximálnym časovým rámcom.

8. V otázke nepriznania nároku na náhradu mzdy presahujúcej 12 mesiacov odkázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.11.2019, sp.zn. I. ÚS 331/2019, podľa ktorého "pri takomto rozhodovaní preto treba vychádzať z konkrétneho dôvodu toho-ktorého spôsobu skončenia pracovného pomeru stanoveného v § 59 ods. 1 písm. b) až d) Zákonníka práce a so zreteľom na tento konkrétny dôvod zistiť, prečo zamestnávateľ neumožnil zamestnancovi pokračovať v práci po tom, ako mu zamestnanec oznámil, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, resp. zistiť, či na strane zamestnávateľa nastali také skutočnosti, ktoré mu objektívne znemožnili, aby zamestnancovi umožnil pokračovať v práci a zároveň mu objektívne znemožnili uspokojiť mzdové nároky zamestnanca". V citovanom náleze Ústavný súd SR ďalej konštatuje, že „skutočnosť, že zamestnanec je starobným dôchodcom a popri mzde poberať starobný dôchodok, nemožno považovať za takú, ktorá zamestnávateľovi objektívne znemožňuje, aby zamestnancovi umožnil pokračovať v práci a vyplácal mu dohodnutú mzdu, resp. za takú, ktorá zamestnanca na účely rozhodnutia podľa § 79 ods. 2 Zákonníka práce nedôvodne zvýhodňuje oproti ostatným zamestnancom toho istého zamestnávateľa, resp. oproti zamestnávateľovi, keďže starobný dôchodok je dôchodková dávka, ktorá sa za podmienok ustanovených zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení poskytuje zo starobného poistenia. Povinnosť vyplatiť mzdu, resp. plat alebo inú odmenu za prácu, náhradu mzdy alebo odstupné, na ktorých vyplatenie má zamestnanec nárok, je zmluvným záväzkom vyplývajúcim z § 43 ods. 1 a 2 Zákonníka práce“. Zároveň odvolací súd vyjadril právny názor, že prvých 12 mesiacov náhrady mzdy nemôže byť za žiadnych okolností súdom dotknutých znížením, resp. nepriznaním náhrady mzdy, t.j. v tomto prípade za obdobie 31.1.2012 do 31.1.2013 a dotknutá tak mohla byť iba náhrada mzdy presahujúca obdobie od 1.02.2013 do 30.07.2014.

9. Konečne odvolací súd súdu prvej inštancie vytkol, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu mzdy až do 15.09.2014, pričom nárok nasledujúci po dni 30.07.2014 už nemôže byť nárokom z neplatne skončeného pracovného pomeru a nárok na náhradu mzdy od 31.07.2014 do 15.09.2014 predstavuje nárok na náhradu mzdy z dôvodov prekážok v práci na strane zamestnávateľa, ktorý súd prvej inštancie nediferencoval, v dôsledku čoho tento nesprávne právne posúdil. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie, aby pri opätovnom prejednaní veci rešpektoval vyjadrený názor odvolacieho súdu a súčasne vzal pri svojom rozhodovaní do úvahy i argumentáciu sporových strán prezentovanú v odvolacom konaní.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby o zaplatenie náhrady mzdy, doplnení žaloby, odporu žalovaného, písomného vyjadrenia žalovaného, rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 26C/166/2011-12 zo dňa 04.07.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/196/2013-449 zo dňa 25.06.2014, oznámenie žalobcu o zotrvanie v štátnozamestnaneckom pomere - oznámenie, oznámenia o výške a zložení funkčného platu, potvrdenie o funkčnom plate, návrh na zaradenie štátneho zamestnanca a návrh na určenie funkčného platu podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, oznámenie Sociálnej poisťovne, potvrdenie Sociálnej poisťovne o nemocenských dávkach, vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 01.01.2010 do 29.05.2019, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, potvrdenie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.01.2019, rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, potvrdenie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 17.01.2014, potvrdenie Sociálnej poisťovne o výplate dôchodkových dávok, lustráciu žalobcu v Sociálnej poisťovni, uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/6/2020-155 zo dňa 30.09.2021 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

11. Listom zo dňa 25.01.2011 žalobca oznámil žalovanému, že trvá na jeho ďalšom zamestnávaní.

12. Z potvrdenia o funkčnom plate zo dňa 11.03.2013 vyplýva, že žalobca mal priznaný funkčný plat od 03.11.2010 do 31.07.2011 v sume 748,50 € a od 01.08.2011 do skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v sume 755,50 €.

13. Rozhodnutím č. k. Y zo dňa 17.10.2014 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín nezaradil žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie a zároveň zrušil pôvodné rozhodnutie č. k. M. zo dňa 31.01.2012 o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie účastníka konania, nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2012.

14. Z potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 13.02.2012 vyplýva, že žalobca poberá výsluhový dôchodok od 01.05.1995 od Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia.

15. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne o výplate dôchodkových dávok vyplýva, že žalobca poberá starobný dôchodok od 28.06.2010.

16. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

17. V danej veci sa žalobca pôvodne domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 21.084,58 € s príslušenstvom. V priebehu konania po vydaní platobného rozkazu súdom a podaní odporu proti platobnému rozkazu žalovaným žalobca doručil súdu dňa 17.05.2019 podanie, ktorým žiadal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.384,06 € s príslušenstvom. Vzhľadom k tomu, že žalobca požadoval od žalovaného menej ako v podaní zo dňa 19.11.2015, súd podanie žalobcu zo dňa 16.05.2019 posúdil podľa jeho obsahu ako späťvzatie žaloby v časti prevyšujúcej sumu 17.384,06 €, keď žalobca nežiadal od žalovaného zaplatenie sumy 1.892,43 € s príslušenstvom titulom náhrady za neposkytnuté stravné lístky, sumy 1.504,16 € s príslušenstvom titulom náhrady na preplatenie nevyčerpanej dovolenky a sumy 303,93 € s príslušenstvom titulom náhrady mzdy. O späťvzátí rozhodol v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 CMP v rozhodnutí vo veci samej a konanie v časti o zaplatenie 3.700,52 € s príslušenstvom zastavil.

18. Vzhľadom k uvedenému súd na podanie žalobcu zo dňa 18.03.2022 doplnené dňa 25.03.2022, ktorým sa domáhal od žalovaného zaplata sumy 2.003,20 € s príslušenstvom titulom náhrady za nevyčerpanú dovolenku neprihliadol. „Späťvzatie žaloby je striktné procesným úkonom, ktorý súd posudzuje vždy podľa obsahu. Rozhodujúci je pritom prejav vôle žalobcu, ktorým je súd viazaný. Po späťvzatí žaloby nemôže žalobca dodatočne namietat, že jeho vôľa smerovala k inému následku, že konal v omyle, prípadne že si nebol vedomý účinkov tohto úkonu a podobne (tzv. teória prejavu). Civilné právo procesné je odvetvím verejného práva a doktrínálna procesualistika nepripúšťa analogickú aplikáciu hmotnoprávných ustanovení o vadách právnych úkonov na procesné úkony strán v sporovom konaní. Prípadné vady procesných úkonov posudzuje súd vždy podľa predpisov procesného práva. Účinky späťvzatia žaloby nastávajú jeho doručením súdu a späťvzatie žaloby nemôže žalobca následne odvolať, ani iným spôsobom negovať jeho právne následky (v režime CSP sa neaplikuje pravidlo vyjadrené napr. v § 41a ods. 4 OSŘ, podľa ktorého môže byť procesný úkon odvolaný, pokiaľ jeho odvolanie dôjde súdu najneskôr súčasne so samotným úkonom“ (Štefček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., Civilný sporový poriadok, 2016, s. 532).

19. Podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce (ďalej len „ZP“) v znení účinnom do 31.03.2011, ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi poskytnúť náhradu mzdy. Táto náhrada patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru.

20. Podľa § 252i ods. 1, 4 zákona č. 361/2012 Z.z. ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 311/200 Z.z. ZP (prechodné ustanovenia účinné od 01. januára 2013) týmto zákonom sa spravujú aj pracovnoprávne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. januárom 2013. Výpoveď daná zamestnávateľom zamestnancovi pred 1. januárom 2013 a nároky, ktoré z nej vznikli, sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2012. Dohoda o skončení pracovného pomeru uzatvorená pred 1. januárom 2013 a nároky, ktoré z nej vznikli, sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2012.

21. Podľa § 79 ods. 2 ZP účinného od 01.01.2013 ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov zamestnancovi vôbec nepriznať. Náhrada mzdy môže byť priznaná najviac za čas 36 mesiacov.

22. Podľa § 134 ods. 1,2 ZP v znení účinnom do 31.12.2012 priemerný zárobok na pracovnoprávne účely (ďalej len "priemerný zárobok") zisťuje zamestnávateľ zo mzdy zúčtovanej zamestnancovi na výplatu v rozhodujúcom období a z obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodujúcom období. Rozhodujúcim obdobím je kalendárny štvrtrok predchádzajúci štvrtroku, v ktorom sa zisťuje priemerný zárobok. Priemerný zárobok sa zisťuje vždy k prvému dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po rozhodujúcom období a používa sa počas celého štvrtroka, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 114 ods. 1,2 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe účinného do 31.12.2014 ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na služobné úrady alebo na štátnych zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje tento zákon, obsahujú ustanovenia o mzde, rozumie sa ňou plat podľa tohto zákona. Ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na služobné úrady alebo na štátnych zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje tento zákon, obsahujú ustanovenia o priemernom zárobku, priemernej mzde alebo o náhrade mzdy, rozumie sa tým funkčný plat priznaný štátnemu zamestnancovi v čase, keď vznikol dôvod na jeho použitie.

24. Podľa § 142 ods. 3 ZP ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, ako sú uvedené v odsekoch 1 a 2 (prestoj alebo nepriaznivé poveternostné podmienky), zamestnávateľ mu poskytne náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.

25. Uplatnený nárok žalobcu na náhradu mzdy je potrebné časovo rozlíšiť na obdobie od neplatného skončenia pracovného pomeru dňa 25.01.2011 (kedy žalobca oznámil žalovanému, že trvá na jeho ďalšom zamestnávaní) do 30.07.2014, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok súdu o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a na obdobie od 31.07.2014 (prvý deň nasledujúci po dni právoplatného určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru súdom) do 15.09.2014, kedy pracovný pomer žalobcu u žalovaného skončil (dohodou o skončení pracovného pomeru).

26. Za prvé z uvedených období patrí žalobcovi náhrada mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru podľa citovaných ustanovení § 79 Zákonníka práce, keď žalobca po doručení neplatnej výpovede z pracovného pomeru oznámil žalovanému ako svojmu zamestnávateľovi, že trvá na svojom ďalšom zamestnávaní. Náhrada mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru potom žalobcovi patrí za dobu odo dňa, ktorý nasleduje po oznámení žalovanému, že na ďalšom zamestnávaní trvá, až do dňa, kedy bolo súdom právoplatne rozhodnuté, že žalovaný pracovný pomer s navrhovateľom skončil neplatne. Prvoinštančný súd sa pri posúdení nároku žalobcu na náhradu mzdy odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v uznesení č.k. 17Co/6/2020-155 zo dňa 30.09.2021 a to s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/83/2021 zo dňa 30.11.2021. V ňom sa dovolací súd stotožnil s právnym záverom prvoinštančného súdu ako aj odvolacieho súdu v obdobnej prejednávanej veci, keď dovolací súd vyjadril právny názor, že „Pri určení počiatku plynutia doby, počas ktorej patrí nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru vychádzali (súdy nižších inšancií) z jasnej hypotézy aplikovanej právnej normy, ktorou je § 79 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého „Táto náhrada patrí zamestnancovi odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní“ (odsek 12). K otázke plynutiu lehoty 12, resp. 36 mesiacov podľa § 79 ods. 2 Zákonníka práce a jej prerušenia z dôvodu pracovnej neschopnosti zamestnanca sa dovolací súd vyjadril v odseku 11 rozhodnutia, v ktorom plne sa stotožňujúc s právnym názorom odvolacieho súdu citoval rozhodnutie odvolacieho súdu, podľa ktorého „Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že na základe žiadosti žalobcu zo dňa 20.11.2014 v súlade s ustanovením § 79 ods. 1 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.12.2014 vznikol nárok žalobcovi domáhať sa náhrady mzdy od 01.12.2014 a podľa § 79 ods. 2 veta posledná táto náhrada mzdy môže byť priznaná najviac za čas 36 mesiacov, to znamená do 01.12.2017. Žalobca bol ale preukázateľne práceneschopný od 29.09.2014 do 01.05.2016, preto za obdobie práceneschopnosti, kedy nebol schopný vykonávať svoju prácu, tak žalobcovi nevznikol nárok na náhradu mzdy. Uvedené rieši rozhodnutie R 85/2004, ktoré upravuje, že k strate na zárobku následkom nesplnenia povinnosti zamestnávateľa prideľovať zamestnancovi prácu podľa pracovnej zmluvy môže prísť len vtedy, ak zamestnanec je sám pripravený, ochotný a schopný vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy. Ak ju nemôže vykonávať v dôsledku dočasnej práceneschopnosti, pri ktorej zamestnancovi neprináleží náhrada mzdy, nemá nárok ani na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 79 ods. 1 Zákonníka práce. Aj žalobca si bol zrejme uvedeného vedomý, preto v žalobe žiadal priznať náhradu až od dňa 01.05.2016, čo je ale doba, ako správne uviedol súd prvej inštancie, až po uplynutí 12 mesiacov od doručenia žiadosti z 20.11.2014. Ani podľa odvolacieho súdu lehota 36 mesiacov, ako vyplýva z ustanovenia § 79 ods. 2 veta posledná, sa nemôže počítať od dátumu 01.05.2016, teda od dátumu, kedy ukončil práceneschopnosť, ale od doručenia oznámenia žalovaného zo dňa 20.11.2014, aby ho žalovaný naďalej zamestnával, pretože dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru sa nezakladajú na pravde, sú vykonštruované a nezodpovedajú realite“.

27. Žalobca bol v danej veci od 01.02.2011 do 30.01.2012 práceneschopný a za toto obdobie (vrátane obdobia od 26.01.2011 do 30.01.2012) náhradu mzdy nepožadoval a požadoval náhradu mzdy za obdobie od 31.01.2012 do 30.07.2014. S poukazom na uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu je súd toho názoru, že žalobcovi patrí náhrada mzdy nie od ukončenia práceneschopnosti, ale od doručenia oznámenia žalobcu žalovanému, aby ho naďalej zamestnával, čo žalobca urobil listom zo dňa 25.01.2011, kedy bol list žalovanému zároveň doručený. Lehotu 12 mesiacov je tak potrebné počítať od 26.01.2011, ktorá skončila 25.01.2012. Nakoľko bol žalobca preukázateľne práceneschopný od 01.02.2011 do 30.01.2012, za obdobie práceneschopnosti nebol schopný vykonávať svoju prácu, preto mu nevznikol nárok na náhradu mzdy. Pokiaľ potom ide o obdobie presahujúce 12 mesiacov, lehota 36 mesiacov, za ktorú možno priznať náhradu mzdy, táto uplynula 27.01.2014 (najbližší nasledujúci pracovný deň). Po uplynutí 12 mesiacov súd môže na žiadosť zamestnávateľa náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne vôbec nepriznať. Môže však tak urobiť len výnimočne, a to v prípadoch, ak sa zamestnanec zapojil, alebo mohol zapojiť do práce u iného zamestnávateľa za podmienok v zásade rovnocenných alebo výhodnejších, než by mal pri výkone

práce podľa pracovnej zmluvy, keby mu zamestnávateľ prácu prideloval. Zároveň takéto oprávnenie prislúcha súdu vtedy, ak výkon práva na náhradu mzdy z neplatného skočenia pracovného pomeru by bol v rozpore s dobrými mravmi v zmysle čl. 2 Zákonníka práce (rozhodnutie NS SR z 14. septembra 2011, sp.zn. 6Cdo 157/2010, porovnaj tiež rozhodnutie z 24. februára 2021 sp.zn. 7Cdo 52/2020 a z 24. novembra 2021 sp.zn. 4Cdo 15/2021). Tieto skutočnosti neboli v konaní preukázané. Na základe uvedeného súd konštatuje, že návrh žalovaného na zníženie resp. nepriznanie náhrady mzdy žalobcovi za čas presahujúci 12 mesiacov nebol dôvodný, pretože z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný okrem poukazu na poberanie dôchodkových dávok žalobcom neuviedol iné dôvody, ktoré by zníženie, či nepriznanie náhrady mzdy odôvodňovali. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu mzdy za obdobie od 31.01.2012 do 30.07.2014 a takto uplatnený nárok presiahol zákonom určenú hranicu 36 mesiacov. Žalobcovi preto patrí náhrada mzdy len za obdobie po skončení práceneschopnosti t.j. od 31.01.2012 do uplynutia lehoty 36 mesiacov od oznámenia žalobcu žalovanému, aby žalovaný naďalej zamestnával, t.j. do 27.01.2014. Za uplatnené obdobie od 28.01.2014 do 30.07.2014 mu preto náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru nepatrí a súd mu náhradu za toto obdobie nepriznal.

28. Žalobca si náhradu mzdy vyčíslil vo výške čistého funkčného platu. Náhradu čistého funkčného platu by bolo možné priznať iba v prípade, ak by tak výslovne stanovil právny predpis (§ 114 ods. 3 zákona č. 400/2009 Z.z.). Pretože pre nárok na náhradu mzdy (funkčného platu) sa pri neplatnom skončení pracovného pomeru (aj štátnozamestnaneckého pomeru) vychádza z priemerného zárobku zúčtovaného zamestnancovi na výplatu v rozhodujúcom období (§ 134 ods. 1 ZP) a nie z priemerného čistého zárobku, možno tento nárok priznať iba brutto. Výška funkčného platu žalobcu v rozhodnom období nebola medzi stranami sporná (755,50 € mesačne). Pretože výška žalobcom uplatneného nároku nepresiahla výšku funkčného platu žalobcu v rozhodnom období, súd ju priznal v uplatnenej výške a to za deň 31.01.2012 v sume 25,04 €, za obdobie od 01.02.2012 do 31.12.2013 v sume 12.674,84 € (551,08 € x 23 mesiacov) a za obdobie od 01.01.2014 do 27.01.2014 v sume 407,32 € (17 pracovných dní x 23,96 €), spolu 13.107,20 €.

29. Po právoplatnom určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru sa práva a povinnosti účastníkov pracovnoprávneho vzťahu ďalej spravovali ich pracovnou zmluvou a žalovaný ako zamestnávateľ mal preto povinnosť pridelovať žalobcovi ako svojmu zamestnancovi dojednanú prácu. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný si túto povinnosť nespĺnil, čo je potrebné považovať za prekážky na strane zamestnávateľa, pre ktoré nemohol žalobca vykonávať dojednanú prácu a preto mu patrí podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce náhrada mzdy. Táto mu patrí až do dňa skončenia jeho pracovného pomeru u žalovaného, t.j. do 15.09.2014, dokedy prekážky na strane zamestnávateľa, pre ktoré nemohol vykonávať svoju prácu, trvali. Za obdobie od 31.07.2014 do 15.08.2014 patrí žalobcovi náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku, ktorým sa v zmysle citovaného ustanovenia §114 ods. 1,2 zákona č. 400/2009 Z.z. rozumie funkčný plat. Keďže výška funkčného platu nebola medzi stranami sporná, súd opätovne vychádzal z mesačného funkčného platu žalobcu 755,50 €. Žalobca si náhradu mzdy uplatnil v nižšej sume, preto ju súd priznal v uplatnenej výške za deň 31.07.2014 v sume 23,96 €, za obdobie od 01.08.2014 do 31.08.2014 v sume 551,08 € a za obdobie od 01.09.2014 do 15.09.2014 v sume 275,54 € (11 dní x 23,96 €), spolu 850,58 €.

30. Žalobca ďalej žiadal priznať úroky z omeškania, ktoré špecifikoval podľa jednotlivých mesiacov s ohľadom na výšku platnej úrokovej sadzby.

31. Podľa § 1 ods. 1, 4 Zákonníka práce tento zákon upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovnoprávne vzťahy. Ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

32. Podľa § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného od 01.02.2013 záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

35. V súvislosti s nárokom žalobcu na úroky z omeškania ako príslušenstvo priznanej náhrady mzdy súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2009 sp. zn. 1 Cdo 116/2008, v ktorom uviedol, že povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru a s tým súvisiacu splatnosť tejto náhrady nevzniká až súdnym rozhodnutím, ale vyplýva z citovaných ustanovení hmotného práva. Nevyplatenie náhrady mzdy v lehote splatnosti má za následok omeškanie s možnosťou požadovať úroky z omeškania vo výške stanovenej pre občianskoprávne vzťahy. Zákonník práce z roku 1965 (zákon č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov) túto možnosť jednoznačne vyjadril vo svojom § 256 ods. 2 prvá veta tak, že účastník, ktorého peňažný nárok nebol včas a riadne uspokojený, môže požadovať úroky z omeškania vo výške ustanovenej pre občianskoprávne vzťahy. Keďže terajší Zákonník práce (zákon č. 311/2001 Z.z.) a ani iný pracovnoprávny predpis nepodáva úpravu o úroku z omeškania, treba postupovať i v takomto prípade podľa občianskoprávných predpisov. K poukázaniu žalovaného na rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 494/2013 je potrebné uviesť, že ani v tejto veci nedospel ústavný súd k opačnému záveru, pretože dôvodom nepriznania úroku z omeškania zamestnancovi z náhrady mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru všeobecnými súdmi nebol záver o tom, že zamestnancovi právo na úroky z omeškania vo všeobecnosti nepatrí (resp. že ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka na vec nedopadá), ale konkrétne okolnosti veci, keď všeobecné súdy úroky z omeškania z náhrady mzdy zamestnancovi nepriznali s ohľadom na výšku priznanej náhrady mzdy, ktorú považovali za primerané zadostučinenie a dostatočnú sociálnu ochranu pre zamestnanca a zároveň i dostatočnú sankciu pre zamestnávateľa. Naopak, ústavný súd aj v tejto veci (stotožniac sa s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 116/2008 zo 17. decembra 2009) dospel k záveru, podľa ktorého „nevyplatenie náhrady mzdy v lehote splatnosti má za následok omeškanie s možnosťou požadovať úroky z omeškania vo výške ustanovenej pre občianskoprávne vzťahy“. Pri omeškani s náhradou mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru platí preto výška úrokov z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka určená nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. pre omeškanie s plnením peňažného dlhu.

36. K obdobným záverom dospel najvyšší súd aj v rozhodnutiach z 30. apríla 2012 sp.zn. 6 Cdo 246/2010, z 31. mája 2012 sp. zn. 2 Cdo 76/2011, z 26. januára 2015 sp. zn. 5 MCdo 8/2012, z 28. novembra 2008 sp. zn. 1 Cdo 51/2017 a z 24. apríla 2019 sp.zn. 8 Cdo 69/2018 a tiež ústavný súd v uznesení III. ÚS 460/2017 zo 4. júla 2017.

37. Medzi stranami nebolo sporné, že výplatným dňom do 30. septembra 2013 bol 15. deň nasledujúceho mesiaca a od 01. októbra 2013 to bol 10. deň nasledujúceho mesiaca.

38. Pokiaľ ide o výšku úrokovej sadzby z nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB sa vzťahovala na omeškanie s plnením náhrady mzdy, ktoré nastalo do 31.01.2013 ako aj na obdobie omeškania žalovaného so zaplatením náhrady mzdy po 01.02.2013, keďže záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013. Úroky z omeškania boli v období od 14.12.2011 do 10.07.2012 vo výške 9% ročne (1% základná úroková sadzba ECB + 8% podľa citovaného ustanovenia nariadenia vlády), v období od 11.07.2012 do 07.05.2013 vo výške 8,75% ročne (0,75% + 8%), v období od 08.05.2013 do 12.11.2013 vo výške 8,5% ročne (0,5% + 8%), v období od 13.11.2013 do 10.06.2014 vo výške 8,25% ročne (0,25% + 8%), v období od 11.06.2014 do 09.09.2014 vo výške 8,15% ročne (0,15% + 8%) a v období od 10.09.2014 do 08.12.2015 vo výške 8,05% ročne (0,05% + 8%).

39. Súd dospel k záveru, že nevyplatením náhrady mzdy žalovaným žalobcovi v termínoch splatnosti jednotlivých náhrad mzdy ku dňom splatnosti, ktoré predstavujú výplatné termíny, došlo k omeškaniu žalovaného s náhradou mzdy a žalobcovi preto patria aj úroky z omeškania za jednotlivé nevyplatené náhrady mzdy, pričom výška úrokov z omeškania vyplýva z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády SR, ktoré si žalobca riadne uplatnil.

40. Súd preto žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy celkom 13.957,78 € z toho 13.107,20 € podľa § 79 Zákonníka práce za obdobie od 31.01.2012 do 27.01.2014 spolu s úrokmi z omeškania z jednotlivých súm náhrad mzdy a v sume 850,58 €, podľa § 142 ods. 3 zákonníka za obdobie od 31.07.2014 do 15.09.2014 spolu s úrokmi z omeškania z jednotlivých súm náhrad mzdy. Žalobu žalobcu v časti nároku na náhradu mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru uplatnenú za obdobie presahujúce 36 mesiacov od oznámenia žalovanému, že na ďalšom zamestnávaní trvá, t.j. po 27.01.2014 ako nedôvodnú zamietol. Lehotu na splnenie uloženej povinnosti žalovaným súd určil do 30 dní od právoplatnosti rozsudku s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 3 CSP, nakoľko o ňu požiadal žalovaný na pojednávaní dňa 22.05.2019 a súd jeho návrhu s prihliadnutím na uloženú povinnosť vyhovel.

41. Podľa § 255 odsek 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

43. Podľa § 262 odsek 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 262 odsek 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. V danej veci žalobca pôvodne žiadal zaplatenie sumy 21.084,58 € s príslušenstvom. Žalobca v priebehu konania vzal čiastočne žalobu späť a to v časti o zaplatenie sumy 3.700,52 € s príslušenstvom, čím procesne zavinil zastavenie konania v tejto časti. Žalobcovi bola napokon priznaná suma 13.957,78 € s príslušenstvom, keď nárok v sume 3.426,28 € s príslušenstvom bol zamietnutý. Úspech žalobcu tak predstavuje 66,20 % a úspech žalovaného predstavuje 33,80 %. Z tohto pomeru úspechu strán na spore priznal súd žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 32,40 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.